

Μιχαὴλ Βουέννιος, ἀδελφὸς Ἰωας Μανουὴλ τοῦ Βρυεννίου, ἥχμαζε περὶ τὸ ἔτος 1340. Ἐν χειρογράφῳ τῆς τῶν Παρισίων δημοσίας βιβλιοθήκης ὑπ' ἀριθμὸν 1267 ὑπάρχει σύγγραμμα τοῦ Βρυεννίου τούτου Περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἀγίου Πνεύματος κατὰ Λατίνων.

Νεῖλος Καβάσιλας, ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, δεινὸς πολέμιος τῆς παπικῆς ἀλαζονείας καὶ τῶν λατινικῶν καινοτομιῶν ἐλεγχτῆς ἀκαταγώνιστος, ἀνὴρ σοφὸς καὶ εἰς ἄκρον παιδείας ἐληλακώς, ἥχμαζεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ καὶ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου. Διεδέξατο εἰς τὸν τῆς Θεσσαλονίκης ἀρχιερατικὸν θρόνον Γρηγόριον τὸν Παλαμᾶν ἐν ἔτει 1360, ἀλλ' ἐτελεύτησε πρὶν μεταβῆναι εἰς Θεσσαλονίκην, ώς Συμεὼν ὁ Θεσσαλονίκης λέγει. Οἱ Φραντζῆς ὅμως λέγει ὅτι „ἡ μῆτρα τοῦ σοφωτάτου Καβάσιλα Νικολάου ἀπῆλθεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, Νείλου τοῦ Καβάσιλα καὶ ἀδελφοῦ αὐτῆς ἀρχιερέως ἐκεῖσε ὅντος“. Εἰς τὸν μακάριον Νείλον ἐποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Νικολάου Καβάσιλα τὸ ἔξῆς ἐπιτύμβιον.

Νείλου κυδαλίμοιο τάφος ὅδε σῶμα καλύπτει,
ψυχῆς παρθενικῆς ἀγνότατον οἶκον.

Νεῖλε μακάρτατε· σὺ μὲν φαίνων οὐρανὸν ἴχου.

ἄμμε δ' ὅπας ἀλάωσας, ἐπεὶ μύσας φάει καλά·
εὔσεβέες, βοόσαί τε ἦν ποθέοντες ἀοιδῆν(α).

Τοῦ σοφοῦ τούτου ιεράρχου σώζονται τὰ ἔξῆς συγγράμματα κατὰ Λατίνων. 1) Λόγος ἀποδεικνύς μὴ ἄλλο τι τὸ τῆς διαστάσεως τῆς Λατίνων ἐκκλησίας αἴτιον είναι, ἢ τὸ μὴ βούλεσθαι τὸν Πάπαν οίκουμενικὴ Συνόδῳ τὴν τοῦ ἀμφισβητουμένου διάγνωσιν ἐπιτρέψαι· ἀλλ' αὐτὸν μόνον διδάσκαλον ἐθέλειν τοῦ ζητουμένου καθέζεσθαι, τοὺς δὲ

(α) Χειρόγρ. Βιέννης ὑπ' ἀριθμὸν 267.